

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE

DECIZIE

25 noiembrie 2015

mun. Chișinău

Colegiul penal în următoarea componență:

Președinte – Gordilă Nicolae,

Judecători – Guzun Ion și Catan Liliana,

a examinat admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat de către avocatul Asandei dorin în numele inculpatului Voloșciuc Lilian, prin care se solicită casarea sentinței Judecătoriei Buiucani mun. Chișinău din 05 martie 2015 și decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 29 mai 2015, în cauza penală privindu-l pe

Voloșciuc Lilian Leonid, născut la 20 august 1975, originar din s. Ratuș, r-l Criuleni, domiciliat în s. Micăuți, r-l Strășeni.

Termenul de examinare a cauzei:

1. *prima instanță:* 11.11.2014 – 05.03.2015
2. *instanța de apel:* 30.03.2015 – 29.05.2015
3. *instanța de recurs:* 13.08.2015 – 25.11.2015

A C O N S T A T A T:

1. Prin sentința Judecătoriei Buiucani mun. Chișinău din 05 martie 2015, Voloșciuc Lilian a fost recunoscut vinovat în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 317 alin. (1) Cod penal și i-a fost numită o pedeapsă sub formă de 2 ani închisoare.

În baza art. 85 Cod penal, lui Voloșciuc Leonid, pentru cumul de sentințe, i-a fost adăugată la pedeapsa dată, partea neexecutată a pedepsei stabilite prin Decizia Curții Supreme de Justiție din 16 octombrie 1997, astfel, fiindu-i stabilită definitiv pedeapsa de 9 ani închisoare, cu executarea în penitenciar de tip închis.

2. Potrivit sentinței, instanța de fond a constatat că, Voloșciuc Lilian, prin decizia Curții Supreme de Justiție din 16 octombrie 1997, a fost condamnat în baza art. 121 p. 1), 2), 6), 7) Cod penal (redacția anului 1961) la 13 ani închisoare, fără confiscarea averii, cu executarea pedepsei în colonie de corectare prin muncă cu regim înăsprit.

La 24.08.2000, prin hotărîrea șefului CC-9 al DIP a MJ, condamnatului Voloșciuc Lilian i-a fost acordat dreptul de a se deplasa fără escortă pe ruta ”zona locativă”.

Conform comunicatului special nr. 3/807 din 17.07.2001 al Șefului CC-9 al DIP a MJ, condamnatul Lilian Voloșciuc, deținut cu drept de deplasare fără escortă, la 16.07.2001 la apelul de seară și pe data de 17.07.2001 la apelul de dimineață, nu s-a prezentat.

3. Sentința a fost atacată cu apeluri de către inculpat și avocatul acestuia Alexandru Tonu.

3.1. În apelul său, inculpatul Voloșciuc Lilian a solicitat admiterea apelului, casarea sentinței și pronunțarea unei noi hotărâri prin care să fie achitat, motivând prin faptul că el nu a fugit. Pașaportul său de tip sovietic, i-a fost dat în mână de către șeful Penitenciarului, Arapu Leonid, în anul 2001, cu o săptămână înainte de paște. Șeful penitenciarului i-a spus că este liber și l-au trimis la Moscova la lucru, să facă bani. Pastele l-a sărbătorit acasă cu familia sa, la Micăuți. După paște a plecat la Moscova, de unde nu a mai avut posibilitatea să se întoarcă.

3.2. În apelul său, avocatul Alexandru Tonu, a solicitat admiterea apelului, casarea sentinței și pronunțarea unei noi hotărâri prin care inculpatul să fie achitat, invocând următoarele motive:

- instanța de judecată nu putea dispune condamnarea lui Lilian Voloșciuc în baza art. 317 alin. (1) Cod penal, or, procesul penal împotriva acestuia suferă de un viciu fundamental, în lumina art. 275 alin. (1) pct. 1) și art. 390 alin. (1) pct. 1) Cod de procedură penală, nu s-a constatat existența faptei infracțiunii;

- instanța cu desăvârșire a încălcat prevederile art. 8 Cod de procedură penală, care consfințește principiul „prezumției nevinovăției” a oricărei persoane acuzate de săvârșirea unei infracțiuni;

- declarațiile inculpatului au fost confirmate prin probele acumulate la dosarul penal și anume caracteristica lui Lilian Voloșciuc, declarațiile Dariei Voloșciuc și Leonid Voloșciuc, declarațiile Anei Cebotari;

- instanța, prin condamnarea lui Lilian Voloșciuc a admis încălcarea art. 24 Cod de procedură penală - „Principiul contradictorialității în procesul penal”;

- instanța și-a depășit rolul său pasiv, redus doar la aprecierea în mod obiectiv a probelor prezentate de acuzarea de stat, reținând declarațiile martorilor de care acuzarea s-a refuzat în cadrul cercetării judecătorești;

- instanța nu a dat o apreciere încălcărilor procedurale admise de partea acuzării. Prin ordonanța anchetatorului penal din 26 septembrie 2001, a fost suspendată ancheta penală pe dosarul nr. 2001031238. Este logic, ca după suspendarea urmăririi penale urmează reluarea urmăririi penale, însă, în materialele cauzei se remarcă că după ordonanța de suspendare a urmăririi penale din 26 septembrie 2001, nu există ordonanța de reluare a urmăririi or, următoarea foaie a dosarului este comunicatul șefului CC-9 și un demers privind stabilirea termenilor de urmărire penală din 28.03.2005. Organul de urmărire penală de facto a reluat urmărirea însă de jure, nu a respectat rigurile legii procesuale. Prezenta încălcare este confirmată și prin borderoul dosarului penal în care nu este indicată o ordonanță motivată de reluare a urmăririi penale. Astfel, în prezenta cauză se remarcă trei suspendări și doar două reluări a urmăririi penale.

4. Prin decizia Colegiului penai al Curții de Apel Chișinău din 29 mai 2015, au fost respinse ca nefondate apelurile declarate de către inculpat și avocatul acestuia, A. Tonu, menținută sentința fără modificări.

4.1. În motivarea deciziei sale instanța de apel a menționat că, din materialele cauzei, rezultă că instanța de fond a făcut o justă încadrare juridică a faptelor comise de inculpat, în baza art. 317 alin. (1) Cod penal, și anume: „*evadarea din locurile de deținere, săvârșită de o persoană care execută pedeapsa cu închisoarea*”, bazându-se pe probele examinate în ședința de judecată și just i-a stabilit categoria și termenul pedepsei, ținând cont de circumstanțele stabilite în cauză, gravitatea infracțiunii săvârșite și personalitatea inculpatului.

La baza sentinței de condamnare, menținută prin decizia instanței de apel, au stat următoarele probe și anume:

- *Declarațiile martorilor Oboroc Ana; Madan Iurie; Cebotari Ana; Voloșciuc Leonid; Voloșciuc Daria; Marandiuc Mihail; Cibotari Alexandru; Goțațenco Oleg*

- *Comunicatul special al Șefului CC-9 DIP MJ RM nr. 3/807 din 17.07.2001, conform căruia la 16.07.2001 la apelul de seară și pe 17.07.2001 la apelul de dimineață nu s-a prezentat condamnatul Voloșciuc Lilian cu drept de deplasare fără escortă, începutul termenului – 24.01.1996, sfârșitul termenului – 24.01.2009 (f.d. 2 vol. I);*

- *Extras din procesul verbal nr. 8 din 21.08.2008 a comisiei instituției OȘC 29/9, conform căruia au hotărât unanim de a acorda condamnatului Voloșciuc Lilian dreptul de a se deplasa fără escortă, conform art. 76 CESP RM (f.d. 115 vol. I);*

- *Hotărârea pentru acordarea dreptului de deplasare fără escortă din 20.08.2008 a Șefului CC-9 DIP MJ RM, conform căreia a hotărât: condamnatul Voloșciuc Lilian are dreptul de a se deplasa fără escortă pe ruta zona locativă (f.d. 116 vol. I).*

Probele expuse supra, infirmă versiunea inculpatului precum că un șef al penitenciarului i-a permis să plece în Moscova să facă bani, apoi să revină. Curtea consideră această versiune ca una înaintată în scop de apărare și evitare a răspunderii meritate.

Totodată, inculpatul este matur, conștient de cele ce face și ce semnează. În august 2000, inculpatul a semnat hotărârea pentru acordarea dreptului de deplasare fără escortă.

În atare situație, nici o propunere despre părăsirea locului de detenție nu putea servi drept temei pentru evadare din locul de detenție.

Probele expuse, confirmă că inculpatul Voloșciuc Lilian, în mod voit (adică prin intenție directă) și ilegal a părăsit locul de detenție, adică s-a sustras de la privarea de libertate la care a fost supus.

5. Decizia instanței de apel, este atacată cu recurs ordinar de către avocatul Asandei Dorin în numele inculpatului Voloșciuc Lilian, prin care solicită casarea hotărârilor judecătorești în partea stabilirii pedepsei inculpatului, numindu-i o pedeapsă sub formă de 2 ani închisoare.

În motivarea recursului său, recurentul invocă că, instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apelul său, cât și asupra celor invocate în apelul avocatului inculpatului A. Tonu, precum și că hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția, motivarea soluției contrazice dispozitivul hotărârii și este expusă neclar; acțiunile lui L. Voloșciuc nu întrunesc elementele infracțiunii prevăzute de art. 317 alin. (2) Cod penal.

În rest a invocat aceleași motive care au fost invocate în cererea de apel declarată de avocatul inculpatului A. Tonu.

6. În conformitate cu prevederile art. 431 alin. (1) pct. 1¹) Cod de procedură penală, procurorul, a depus referință privind opinia sa asupra recursului declarat, care a solicitat respingerea acestuia, cu menținerea deciziilor contestate, deoarece sentința de condamnare a instanței de fond, menținută prin decizia instanței de apel, sunt legale și întemeiate, pronunțate ca urmare a cercetării obiective și multilaterale ale tuturor probelor prezentate de către părți.

Instanța de fond la stabilirea pedepsei corect s-a condus de prevederile art. 85 Cod penal, stabilindu-i lui L. Voloșciuc, pedeapsa pentru cumul de sentințe, fiindu-i adăugat parțial la pedeapsa dată, partea neexecutată a pedepsei stabilite prin decizia Curții

Supreme de Justiție din 16 octombrie 1997.

7. Examinînd admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat, în raport cu materialele cauzei, Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție decide inadmisibilitatea acestuia din următoarele considerente.

Potrivit dispoziției art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, instanța de recurs, examinînd admisibilitatea în principiu a recursului declarat împotriva hotărîrii instanței de apel, este în drept să decidă asupra inadmisibilității acestuia, în cazul în care se constată că este vădit neîntemeiat.

Conform prevederilor art. 424 alin. (2) Cod de procedură penală, instanța de recurs, examinează cauza numai în limitele temeiurilor stipulate expres în art. 427 Cod de procedură penală, care în mod obligatoriu trebuie să fie invocate de recurent, fiind în drept să judece și în baza temeiurilor neinvocate, fără a agrava situația condamnatului. Or, art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, prevede că hotărîrile instanței de apel pot fi atacate cu recurs ordinar pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel la judecarea cauzei.

Potrivit textului recursului, recurentul invocă ca temei de casare a deciziei instanței de apel pct. 6), 8) alin. (1) art.427 Cod de procedură penală, care stipulează că *hotărîrile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel atunci cînd: pct. 6) hotărîrea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția; pct. 8) nu au fost întrunite elementele infracțiunii.*

După cum rezultă din conținutul recursului, autorul acestuia nu este de acord cu condamnarea lui L. Voloșciuc în baza art. 317 alin. (1) Cod penal, considerînd că lipsesc probe certe ce ar confirma vinovăția lui în săvîrșirea infracțiunii imputate, solicitînd ca acesta să fie achitat pe acest capăt de învinuire.

La acest capitol, Colegiul constată că prima instanță, conform prevederilor art. 314 Cod de procedură penală, judecînd cauza, a cercetat nemijlocit, sub toate aspectele probele prezentate de părți, a audiat *inculpatul L. Voloșciuc, martorii I. Madan, A. Oboroc, M. Marandiuc, A. Cibotari, O. Goțațenco*, și actele cauzei, inclusiv, *comunicatul special al Șefului CC-9 DIP MJ RM nr. 3/807 din 17.07.2001; extras din procesul-verbal nr. 8 din 21.08.2008 a comisiei instituției OȘC 29/9; hotărîrea pentru acordarea dreptului de deplasare fără escortă din 20.08.2008 a Șefului CC-9 DIP MJ RM*, pe care le-a apreciat în mod obiectiv, ce au format convingerea instanței că vinovăția inculpatului în săvîrșirea infracțiunii imputate integral a fost dovedită.

Instanța de apel, respectînd prevederile art. 414 Cod de procedură penală, a supus unei verificări minuțioase toate probele administrate în cauză, le-a dat o apreciere justă, din punct de vedere al pertinentei și concludenței, și a conchis asupra temeiniciei soluției pronunțate de prima instanță privind vinovăția lui L. Voloșciuc în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 317 alin. (1) Cod penal, deoarece argumentele apărării nu și-au găsit confirmare în ședința de judecată.

Conform art. 113 alin. (1) Cod penal, se consideră calificare a infracțiunii determinarea și constatarea juridică a corespunderii exacte între semnele faptei prejudiciabile săvîrșite și semnele componentei infracțiunii, prevăzute de norma penală.

Potrivit teoriei penale, latura obiectivă a infracțiunii prevăzute de art. 317 Cod penal, se realizează printr-o acțiune de evadare din locurile de detenție.

Acțiunea de evadare din locurile de detenție constituie o sustragere de la privarea de libertate la care persoana a fost supusă, săvîrșită prin părăsirea în mod voit și ilegal a locului de deținere.

Infracțiunea de evadare are o componentă formală și se consideră consumată din momentul în care cel aflat legal în locurile de detenție a ieșit complet din aceste locuri, devenind liber în urma activității sale ilegale.

Latura subiectivă a infracțiunii de evadare se caracterizează prin *intenție directă*. *Scopul infracțiunii* este sustragerea de la privarea de libertate la care persoana a fost supusă legal. *Motivul* evadării nu are impotnță pentru calificarea juridică a faptei, însă poate avea importanță pentru individualizarea răspunderii penale și a pedepsei.

Colegiul penal atestă că, prezența în acțiunile inculpatului atât a elementelor care caracterizează latura obiectivă a infracțiunii imputate, cât și a celor care caracterizează latura subiectivă a acestei infracțiuni, a fost dovedită prin materialele cauzei acumulate în cadrul urmăririi penale și examinate în cadrul ședințelor judecătorești, care sînt descrise mai sus. Din acest motiv, instanțele de fond just au apreciat critic declarațiile inculpatului, care a negat comiterea faptei incriminate și întemeiat au conchis că în anul 2000 inculpatului i-a fost acordat dreptul de a se deplasa fără escortă pe ruta „zona liberă”. În atare situație, nici o propunere despre părăsirea locului de detenție, nu poate servi drept temei pentru evadarea din locul de detenție. Astfel, inculpatul în mod voit și ilegal a părăsit locul de detenție, adică s-a sustras de la privarea de libertate la care a fost supus.

Astfel, se constată că în cauză s-au stabilit toate elementele componente ale infracțiunii imputate lui L. Voloșciuc, inclusiv vinovăția acestuia, după cum rezultă din sentința primei instanțe și decizia instanței de apel, care s-au pronunțat asupra circumstanțelor de fapt și și-au motivat concluzia prin cumulul de probe pertinente, concludente și utile, administrate pe parcursul judecării cauzei și ulterior apreciate în conformitate cu prevederile art.101 Cod de procedură penală, în mod obiectiv.

Prin urmare, argumentele recurentului, precum că inculpatul nu este vinovat de comiterea infracțiunii pentru care a fost condamnat, sînt neîntemeiate și contravin materialelor din dosar, iar nerecunoașterea vinovăției de către acesta nu echivalează cu achitarea lui, de vreme ce în cursul judecării cauzei au fost administrate suficiente probe care confirmă cu certitudine vinovăția acestuia în comiterea infracțiunii imputate.

Totodată, Colegiul penal atestă că, conform art. 27 și art. 414 alin. (2) Cod de procedură penală, aprecierea probelor și circumstanțelor de fapt ale cauzei ține de competența instanțelor de fond și de apel. Instanța de recurs este în drept să intervină în soluția instanței de apel, inclusiv și s-o caseze, doar atunci cînd se constată comiterea unei erori de drept.

Astfel, Colegiul penal constată că decizia instanței de apel cuprinde fondul apelului și temeiurile de fapt și de drept care au dus la respingerea apelului, precum și motivele adoptării soluției, ceea ce se încadrează în prevederile art. 417 Cod de procedură penală.

Totodată, Colegiul penal ține să enunțe că argumentele invocate de recurent privind adoptarea unei hotărîri de achitare a lui L. Voloșciuc, pe motiv că lipsesc probe certe în confirmarea vinovăției acestuia, constituie în sine un dezacord cu modul de apreciere a probelor administrate în dosar și nu poate servi drept temei de rejudecare a cauzei și casare a unei hotărîri judecătorești definitive. Mai mult, temeiurile invocate de recurent la lipsa motivelor pe care se întemeiază soluția, se combat prin materialele cauzei și nu se semnalizează în esență presupusele erori de drept, astfel încît, hotărîrea atacată cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția, fiind descrise detaliat și argumentat în decizia instanței de apel, acceptate și de către instanța de recurs, care în totalitatea lor resping argumentele apărării că inculpatul nu ar fi săvîrșit infracțiunea

imputată.

Referitor la argumentul recurentului precum că, instanțele nu a dat o apreciere încălcărilor procedurale admise de partea acuzării și anume că nu a fost emisă o ordonanță de reluare a urmăririi penale după ce la data de 26.09.2001 a fost emisă ordonanța de suspendare a urmăririi penale. În acest sens Colegiul penal invocă următoarele:

Prin ordonanța din 26.09.2001, anchetatorul SAP CSP Buiucani, A. Sirețeanu, în baza art. 172 p. 1 Cod de procedură penală (redacția 1961) a dispus suspendarea anchetei penale pînă la identificarea locului aflării a lui Voloșciuc Lilian.

Pe parcursul suspendării urmăririi penale, organul de urmărire penală este obligat să înainteze procurorului propunere pentru dispunerea investigațiilor în vederea găsirii învinuitului.

Astfel, organul de urmărire penală a prelungit termenul efectuării urmăririi penale și a efectuat unele investigații în scopul identificării inculpatului.

Ulterior, prin ordonanța din 20.09.2009 în baza art. 287¹ alin. (1) pct. 1) și alin. (2) Cod de procedură penală (redacția 2003) luînd în considerație că în urma măsurilor întreprinse locul aflării inculpatului nu a fost stabilit, a suspendat urmărirea penală, care a fost reluată prin ordonanța din 01.11.2013.

Astfel, careva încălcări de procedură în efectuarea acțiunilor de urmărire penală nu au fost stabilite.

Instanța de recurs menționează că, prima instanță la stabilirea pedepsei corect s-a condus de prevederile art. 85 Cod penal, stabilindu-i lui L. Voloșciuc, pedeapsa pentru cumul de sentințe, fiindu-i adăugat parțial la pedeapsa dată, partea neexecutată a pedepsei stabilite prin decizia Curții Supreme de Justiție din 16 octombrie 1997.

Conform art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, instanța de recurs, examinînd admisibilitatea în principiu a recursului declarat împotriva hotărîrii instanței de apel, este în drept să decidă asupra inadmisibilității acestuia în cazul în care constată că este vădit neîntemeiat.

Reieșind din cele expuse, Colegiul penal conchide asupra inadmisibilității recursului ordinar declarat de avocatul D. Asandei în numele inculpatului L. Voloșciuc, ca fiind vădit neîntemeiat.

8. În conformitate cu prevederile art. 432 alin. (1)-(2) pct. 4) Cod de procedură penală, Colegiul penal

DECIDE :

Inadmisibilitatea recursului ordinar declarat de către avocatul Asandei Dorin în numele inculpatului Voloșciuc Lilian, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 29 mai 2015, în cauza penală în privința lui **Voloșciuc Lilian Leonid**, ca fiind vădit neîntemeiat.

Decizia este irevocabilă, publicată integral la data de **16 decembrie 2015**.

Președintele

Nicolae Gordilă

Judecători

Ion Guzun

Liliana Catan